

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/26/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822202192
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5822202192.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka a členiek senátu JUDr. Martiny Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej v právnej veci navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D., zastúpená: JUDr. Adriana Paneková, advokátka so sídlom E. F. XXXX, XXX XX D., proti odporcovi: G. F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. I. XXXX/XX, J., zastúpený: JUDr. Ivana Slaninová, LL.M., advokátka so sídlom B. K. XXXX/XX, XXX XX J., v konaní o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľky a o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 13Pc/15/2022-103 zo dňa 24. marca 2023 a o návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 13Pc/15/2022-103 zo dňa 24. marca 2023 vo výroku I. m e n í tak, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky výživným vo výške 150,- Eur mesačne od 09.11.2022 do 31.08.2023 a výživným vo výške 190,- Eur mesačne od 01.09.2023, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

Zameškané výživné za obdobie od 01.09.2023 do 31.01.2024 vo výške 200,- Eur je odporca povinný z a p l a t i ť k rukám navrhovateľky do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného od 01.09.2023 z a m i e t a .

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 8C/95/2010-84 zo dňa 23.05.2011 v časti o úprave výživného na navrhovateľku.

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 13Pc/15/2022-103 zo dňa 24. marca 2023 v napadnutých výrokoch II., III., IV. a V. p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že: I. Otec G. F. B., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu navrhovateľky A. B., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 150 Eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc od dňa 09.11.2022. II. Zameškané výživné za obdobie od 09.11.2022 do 31.03.2023 vo výške 469,30 eur je odporca povinný zaplatiť k rukám navrhovateľky. Odporca je oprávnený splatiť zameškané výživné v mesačných splátkach po 25 eur, spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. III. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľky zamietla. IV. Týmto

sa mení rozsudok Okresného súdu Námestovo, č.k. 8C/95/2010-84 zo dňa 23.05.2011 v časti o úprave výživného na navrhovateľku. V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení okresný súd poukázal na návrh, ktorým navrhovateľka žiadala, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým určí odporcovi povinnosť prispievať na jej výživu sumou 200 eur mesačne odo dňa podania návrhu. V návrhu poukázala na to, že s odporcom nežije v spoločnej domácnosti už viac ako 10 rokov, a to z dôvodu rozvodu jej rodičov. Naposledy bolo o výživnom navrhovateľky rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Námestovo vo veci sp. zn. 8C/95/2010, kedy bol odporca zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 50 eur mesačne. Navrhovateľka má za to, že predmetné výživné ani zďaleka nepokrýva jej náklady, keďže od posledného rozhodovania súdu uplynula dosť dlhá doba a v súčasnosti študuje na strednej škole. Navrhovateľka navštevuje 5. ročník gymnázia v D., za rok platí 25 eur ZRPŠ a školské pomôcky cca vo výške 100 eur. Býva v L. v prenajatom 3-izbovom byte na ul. M. N. XXX so svojou mamou, jej priateľom a svojou sestrou. K výdavkom navrhovateľka uviedla, že matka navrhovateľky platí prenájom za byt vo výške 500 eur, v ktorom sú zahrnuté aj energie, televízia a internet. Keďže navrhovateľka býva v L., dochádza do školy autobusom, lístok na jednu cestu stojí 0,75 eur, čo v prepočte na mesiac (20 dní) vychádza cca 30 eur. Ďalej navrhovateľka poukázala na to, že nechodí na obedy do školy, stravuje sa doma a na stravu minie cca 120 eur mesačne. Okrem toho minie na oblečenie v priemere 30 eur mesačne, na drogériu cca 10 eur mesačne, na starostlivosť o zuby cca 50 eur ročne, na lekársku starostlivosť cca 5 eur mesačne a na šošovky 30 eur mesačne. Mala aj stužkovú, ktorú jej zaplatila mama vo výške 320 eur. Navrhovateľka chcela, aby jej aj odporca prispel polovicou na zaplatenie vodičského preukazu vo výške cca 780 eur, ale ten jej uviedol, že jej nie je nič dlžný. V závere poukázala na to, že jej matka je toho času PN pre komplikácie v tehotenstve a keďže nemôže kvôli tehotenstvu pracovať, má oklieštené možnosti zvýšiť si svoj príjem. Odporca žije v J. s manželkou a jedným dieťaťom, bývajú v byte. O odporcovi vie navrhovateľka málo, nakoľko sa nestretávajú, a sú aj málo v telefonickom kontakte, odporca záujem o navrhovateľku neprejavuje. Odporca by mal pracovať stále v Nemecku a jeho manželka má v J. lekáraň.

3. Po vykonanom dokazovaní okresný súd konštatoval, že vyživovacia povinnosť odporcu k navrhovateľke bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 8C/95/2010-84 zo dňa 23.05.2011, ktorým súd rozviedol manželstvo odporcu a matky navrhovateľky a mal. deti B. F., nar. XX.XX.XXXX, A., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že mal. deti budú zastupovať a spravovať ich majetok obaja rodičia. Súd zároveň otcovi (odporcovi) určil povinnosť prispievať na výživu mal. F. sumou 100 eur mesačne, mal. A. sumou 50 eur mesačne a mal. C. sumou 50 eur mesačne, a to vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. detí, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, upravil stretávanie otca s mal. deťmi a určil nad výchovou mal. detí dohľad v trvaní do 31.08.2012. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.07.2011.

4. K otázke určenia výšky výživného okresný súd poukázal na to, že podľa Zákona o rodine musí pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca) postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti, plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Okresný súd porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase vydania rozhodnutia, porovnal možnosti, schopnosti a majetkové pomery u oboch rodičov navrhovateľky, prihliadol k odôvodneným potrebám navrhovateľky a dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného je odôvodnený, nakoľko od posledného rozhodovania súdu došlo k zmene pomerov na strane navrhovateľky, ale aj odporcu. V čase pôvodného rozhodovania súdu mala navrhovateľka 7 rokov a bola žiačkou 2. ročníka ZŠ I. v D., nemala žiadne zdravotné problémy a mala bežné výdavky súvisiace so stravou, hygienou a ošatením. Matka navrhovateľky v tom čase bývala v spoločnej domácnosti spolu s navrhovateľkou, jej dvoma súrodencami a jej matkou, bola nezamestnaná a evidovaná na ÚPSVaR. Jej príjem predstavoval prídavky na tri deti a výživné, ktoré platil odporca v sume 33 eur mesačne na jedno dieťa. Odporca

pracoval v tom čase v Nemecku, kde mal vykonávať prácu ako stavbyvedúci do konca júna 2011. Hrubý mesačný príjem odporcu predstavoval 2000 - 2500 eur. Pokiaľ ide o náklady odporcu, tieto pozostávali zo zdravotných odvodov 50,46 eur a sociálnych odvodov 100 eur, nákladov na ubytovanie 300 eur, leasing na auto 500 eur, splátka úveru za stroje 55,70 eur, telefón 140 - 160 eur, telefón spolu s internetom, ktorý platil v Nemecku 60 eur, sporenie na vkladnú knižku pre deti v sume 100 - 200 eur a platba škôlky pre mal. C. 22 eur polročne. Spolu uvádzal odporca výdavky v sume 1 500 eur.

5. Okresný súd konštatoval zmenu v odôvodnených nárokoch navrhovateľky, ktorá má v súčasnosti 19 rokov. Zvýšili sa preto jej výdavky, a to nielen v súvislosti s celkovým telesným rastom, ale aj s možným prijatím na vysokú školu, s návštevou ktorej bude mať navrhovateľka zvýšené výdavky, nakoľko prihlášky podávala do K. a O.. Okrem uvedeného má navrhovateľka mesačné výdavky súvisiace s cestovným do školy 30 eur, školskými pomôckami, telefónom 12 eur, šošovkami, nájomom bytu 125 eur ako aj s bežnými výdavkami súvisiacimi so stravou, hygienou, ošatením, ktoré výdavky za ňu v prevažnej miere uhrádza matka. Navrhovateľka si počas leta brigádne privyrábala ako sprievodkyňa, avšak v súčasnosti nepracuje. Matka navrhovateľky je v súčasnosti na materskej dovolenke a jej príjem predstavuje rodičovský príspevok a prídavky na tri deti. V súčasnosti býva spolu s dvoma deťmi, navrhovateľkou a jej priateľom v prenajatom dvojizbovom byte, s ktorého užívaním sú spojené mesačne výdavky a nájomné vo výške 500 eur. Na úhrade nájomného sa podieľa aj priateľ navrhovateľkinej matky. Okrem toho má mesačné výdavky na stravu pre celú rodinu cca 350 - 400 eur mesačne, oblečenie, hygienu. Odporca je spoločníkom v spoločnosti PEVIA, s.r.o., Eco Pro Mont s.r.o. a A + H Montageservice s.r.o., pričom ako zamestnanec pôsobí v spoločnosti PEVIA, s.r.o., kde jeho čistý príjem za posledné mesiace predstavoval sumu 437 eur. Pokiaľ ide o výdavky, tieto predstavujú úver na podnikanie 350 eur, výživné na deti spolu v sume 100 eur a výdavky súvisiace so stravou, oblečením a hygienou. Odporca má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k dcére, ktorá má 10 rokov a narodila sa počas manželstva s terajšou manželkou. Odporca býva v trojizbovom byte v Trnave, ktorý bol zakúpený počas manželstva, avšak jeho výlučným vlastníkom je manželka odporcu. Odporca poukazoval na to, že všetky náklady, stravu, oblečenie a pod. výdavky uhrádza výlučne jeho manželka. Náklady za telefón platí firma PEVIA, s.r.o., ktorá je zároveň aj vlastníkom dvoch motorových vozidiel značky Subaru a Citroen Jumpy. Odporca zamietnutie návrhu na zvýšenie výživného odôvodňoval zlou finančnou situáciou, kedy nie je schopný platiť vyššie výživné ako 50 eur mesačne.

6. Tvrdenia odporcu pokladal okresný súd za účelové, nakoľko sa odporca napriek deklarovanému poklesu finančných prostriedkov počas korona krízy stal dňa 03.11.2021 spoločníkom v spoločnosti A + H Montageservice s.r.o. s vkladom do spoločnosti v sume 2 500 eur a dňa 19.11.2022 ako jediný spoločník a konateľ založil spoločnosť Eco Pro Mont s.r.o. s vkladom 5 000 eur. Pokiaľ by teda odporca bol v tak zlej finančnej situácii ako tvrdí, nemal by finančné prostriedky na to, aby sa stal spoločníkom v uvedených spoločnostiach. Je nutné poukázať aj na to, že odporca uvádzal príjem cca 400 eur v čistom, avšak opomenul, že okrem príjmu požíva zo spoločnosti PEVIA s.r.o. aj iné výhody, ako platby za telefón a úhradu nákladov súvisiacich s užívaním motorového vozidla Subaru, nakoľko okresný súd nepredpokladá, že by uvedené motorové vozidlo bolo užívané výlučne na potreby spoločnosti, keďže je odporca jediným spoločníkom a aj zamestnancom tejto firmy. Odporca ako jediný spoločník sám rozhoduje o tom, aká mzda mu bude vyplácaná, preto je otázne, či bolo potrebné jeho mzdu znížiť na minimum. Výživné má prednosť pred ostatnými nevyhnutnými výdavkami, na čo by mal reflektovať aj odporca v prípade, ak je spoločnosť v zisku, ako napr. v roku 2021. Odporca je v produktívnom veku, je zdravý a nič mu nebráni v tom, aby sa zamestnal či už na plný pracovný úväzok alebo brigádne a dokázal prispievať na výživu navrhovateľky v súdom stanovenej výške, keďže vykonáva prácu v oblasti stavebníctva, kde je dostatok pracovných príležitostí na to, aby jeho príjem mohol byť vyšší. Tvrdenia odporcu, že v tom, aby hľadal inú pracovnú príležitosť mu bráni to, že chce najskôr splatiť dlhy, ktoré má spoločnosť, okresný súd nemohol pri stanovení výšky výživného brať do úvahy, pretože by snahou odporcu malo byť nájsť si inú prácu, aby mohol nielen splatiť dlhy, ale zabezpečiť aj chod domácnosti. Tvrdenie odporcu a svedkyne, jeho manželky, že výdavky súvisiace s chodom domácnosti a starostlivosťou o celú rodinu hradí výlučne manželka odporcu, nemôže byť na úkor navrhovateľky, keďže sa takúto situáciu odporca a jeho manželka rozhodli akceptovať. Je nutné poukázať aj na to, že odporca sa s navrhovateľkou v súčasnosti nestretáva a okrem vyživovacej povinnosti v sume 50 eur mesačne na výživu navrhovateľky iným spôsobom neprispieva.

7. Okresný súd mal za to, že je v možnostiach odporcu prispievať na výživu navrhovateľky sumou vo výške 150 eur mesačne, ktorá je primeraná nielen vzhľadom na vek navrhovateľky, ale aj na skutočnosť,

že navrhovateľka chce pokračovať v štúdiu na vysokej škole, s čím budú spojené zvýšené výdavky nielen na samotné štúdium, ale aj na cestovanie, ubytovanie a stravu. Naposledy bola odporcovi rozsudkom tunajšieho súdu určená vyživovacia povinnosť k navrhovateľke a jej súrodencom pred skoro dvanástimi rokmi, a to v sume spolu 200 eur mesačne. Jedná sa tak o značný časový odstup, počas ktorého sa zvyšovali oprávnené potreby vtedy ešte maloletých detí, pričom počas tohto obdobia zabezpečovala a aj v súčasnosti zabezpečuje starostlivosť o navrhovateľku a jej sestru výhradne matka, ktorá je v súčasnosti na materskej dovolenke. Vyživovacia povinnosť voči synovi pritom odporcovi zanikla v 08/2021. Okresný súd nevidí dôvod, pre ktorý by nemohol odporca výživné v uvedenej výške uhrádzať aj naďalej, avšak k rukám navrhovateľky. Okresný súd preto zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcu k navrhovateľke tak, ako je to uvedené vo výroku I. rozsudku a vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol berúc do úvahy skutočnosť, že navrhovateľka je schopná si brigádne privyrobiť a nič jej nebráni, aby si v prípade, ak výživné od oboch rodičov nepokryje jej výdavky, našla brigádu aj počas štúdia na vysokej škole. Okresný súd pokladal niektoré výdavky, ako napr. nákup šošoviek v sume 30 eur mesačne, za neprímeraný výdavok, ktorý navrhovateľka nemusí uhrádzať v uvedenej výške. Výživné v sume 250 eur súd pokladal za neodôvodnené aj v súvislosti s tým, že odporca má vyživovaciu povinnosť aj voči maloletej dcére, ktorá sa mu narodila z druhého manželstva a ktorá povinnosť má prednosť pred výživným plnoletých detí.

8. Okresný súd vo veci nezistil dôvody na aplikáciu ustanovenia § 75 ods. 2 Zákona o rodine, na ktoré ustanovenie poukazoval odporca. Odporca rozpor priznaného výživného s dobrými mravmi odôvodňoval správaním navrhovateľky voči jeho osobe vyplývajúcim z predloženej sms komunikácie. Je pravdou, že z sms správ je zrejme zhoršená komunikácia medzi účastníkmi konania, avšak táto vyvrcholila v prípade, ak za odporcu komunikovala s navrhovateľkou jeho manželka. Okrem uvedených sms správ odporca nepredložil žiadny dôkaz a ani neuvádzal skutočnosti, ktoré by preukazovali tak nevhodné správanie navrhovateľky, ktoré by preukazovalo potrebu aplikácie predmetného ustanovenia. Komunikácia navrhovateľky obsiahnutá v sms správach nedosahuje takú intenzitu, že by okresný súd mohol pripustiť záver, že by priznanie výživného bolo v rozpore s dobrými mravmi. K zhoršeniu vzťahov medzi účastníkmi konania zrejme došlo po incidente, ktorý opísal odporca a ktorý každý z účastníkov vnímal inak. Rokmi došlo k vzájomnému odcudzeniu, ktoré nemožno prikladať za vinu len navrhovateľke, tak ako je o tom presvedčený odporca. Navrhovateľka aj odporca by sa k sebe mali správať so vzájomným rešpektom tak, aby vytvorili priestor pre obnovenie ich vzťahu, pričom je potrebné uvedomiť si, že nielen rodič má povinnosti voči deťom, ale aj deti voči rodičom.

9. Okresný súd navrhovateľke priznal aj zameškané výživné za obdobie od 09.11.2022 do 31.03.2023, ktoré predstavuje sumu 469,30 eur a pozostáva z výživného za mesiac 11/2022 v sume 69,30 eur a za mesiace 12/2022 až 03/2023 v sume 400 eur (4x100 eur), a odporcovi povolil výživné splácať v mesačných splátkach po 25 eur spolu s bežným výživným. Nakoľko došlo k zvýšeniu vyživovacej povinnosti okresný súd rozhodol aj o zmene rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 8C/95/2010-84 zo dňa 23.05.2011 v časti o určení výživného na navrhovateľku. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 55 CMP. Napokon, žiaden z účastníkov náhradu trov konania ani nepožadoval.

10. Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka cestou právnej zástupkyne odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. V odvolaní uviedla, že žiadala určiť výživné vo výške 250 Eur, pričom v konaní preukázala pravidelné mesačné výdavky vo výške cca 450 Eur. Ide o najzákladnejšie výdavky, v ktorých nie sú zahrnuté mimoriadne alebo nepravidelné výdavky ako napríklad poplatok za stužkovú, vodičský preukaz, prihlášky na vysokú školu, na ktoré otec navrhovateľke neprispel. Okresný súd nevyhodnotil skutočnosť, že sa jej mama nemôže podieľať na jej výdavkoch tak ako predtým, pretože jej jediným príjmom je rodičovský príspevok a prídavky na deti. Matka dlhodobo znášala výdavky nielen na navrhovateľku, ale aj na jej sestru, pretože z výživného vo výške 100 Eur nepokryla náklady na ich starostlivosť. Táto záťaž bola na ramenách matky počas vyše desiatich rokov, kedy bol príjem otca vo výške 2.000 – 2.500 Eur. Okresný súd mal vychádzať z relevantných nákladov dieťaťa a ich výšky ku dňu svojho rozhodovania. Navrhovateľka tiež uviedla, že pokiaľ si brigádne privyrobita, bolo to počas letných prázdnin a zarobené peniaze použila, keď si chcela niečo zabezpečiť napríklad šaty na stužkovú, poplatok za stužkovú alebo vodičský preukaz, na čo jej otec nechcel prispieť. Je zo strany súdu neodôvodnené poukazovať na to, že si môže počas maturitného ročníka privyrobit brigádami. Tvrdenie otca o tom, že jeho príjem je cca 400 Eur, nezodpovedá spôsobu jeho života, jeho podnikateľským

aktivitám, absolvovaným dovolenkám, a preto tvrdenie okresného súdu, že stanovené výživné je aj v možnostiach otca, je absolútne v rozpore s vykonaným dokazovaním, pretože v možnostiach otca je prispievať vyššou sumou. Navrhovateľka preto žiadala rozhodnutie okresného súdu zmeniť a určiť povinnosť otca prispievať na jej výživu sumou 250 Eur mesačne s povinnosťou zaplatiť zameškané výživné.

11. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie tiež odporca, a to z dôvodu, že sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené. Okresný súd neprihliadol k finančnej situácii odporcu ani na nepriznanie výživného podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého nemusí súd výživné priznať, ak je to v rozpore s dobrými mravmi, čo môže preukázať aj proti výpovedi navrhovateľky a preukáže, že aj pred súdom klamala. Takisto navrhol, aby navrhovateľku nemohla zastupovať právna zástupkyňa P. Q. F. z dôvodu jej neprofesionálneho správania a zároveň pripojil sťažnosť na túto právnu zástupkyňu, ktorá sa správa zaujato a neprofesionálne.

12. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedla, že má za to, že je v možnostiach otca dosahovať dostatočný príjem na to, aby sa podieľal na výživnom pre navrhovateľku. Skutočnosť, že by priznanie výživného bolo v rozpore s dobrými mravmi, otec v konaní nepreukázal. Námietka otca, aby navrhovateľku nezastupovala jej právna zástupkyňa, je irelevantná, keďže je vecou slobodnej voľby navrhovateľky koho si zvolí na zastupovanie. Odvolanie otca je tak nedôvodné, otec nepreukázal žiadne ďalšie prostriedky procesnej obrany a ani také v odvolacom konaní nepredložil.

13. Odporca sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadril a na doručené vyjadrenie navrhovateľky písomne nereagoval.

14. V priebehu odvolacieho konania podaním zo dňa 19.09.2023 žiadala navrhovateľka rozhodnúť tak, že odporca bude povinný prispievať na jej výživu výživným vo výške 250 Eur mesačne od 09.11.2022 do 31.08.2023 a výživným vo výške 290 Eur mesačne počnúc dňom 01.09.2023 do budúcnosti. V súvislosti s jej prijatím na vysokú školu – Právnickú fakultu H. I. poukázala na zvýšenie jej životných nákladov od septembra 2023 mesačne v sume: internát – 100 EUR, obedy – 4,50 EUR x 4 dni = 18 EUR (navštevuje jedáleň), večere – 4,20 EUR x 4 dni = 16,80 EUR (navštevuje jedáleň), raňajky – 1 EUR x 4 dni = 4 EUR (nakupuje sama), vlak + autobus – tam a späť vo výške 22 EUR x 4 víkendy = 88 EUR (chodí domov každý víkend), MHD – na 3 dni vo výške 5,40 EUR, knihy na školský rok – 155 EUR / 12 mesiacov = 12,91 EUR, kredit - 15 EUR, podiel na nájomnom (počas dní – piatok – nedeľa počas štyroch víkendov, keď je u matky v L.) – 8,33 EUR – navrhovateľka využíva aj služby – energie (hlavne pranie), televízia, internet, strava (v Rabči u mamy) – 50 EUR, oblečenie – 30 EUR, drogéria – 10 EUR, starostlivosť o zuby – 4,16 EUR, lekárska starostlivosť – 5 EUR, šošovky – 30 EUR, roztok na šošovky – 11 EUR, voľnočasové aktivity – 30 EUR (ktoré sa zvýšili v súvislosti so štúdiom na vysokej škole, spoločenskými aktivitami študentov, zaradením sa do spoločnosti študentov). Odo dňa podania návrhu na zvýšenie výživného výdavky na navrhovateľku predstavovali sumu cca 400 EUR mesačne a od septembra 2023 sa výdavky na navrhovateľku zvýšili na sumu 440 EUR mesačne s tým, že matka navrhovateľky jej nemôže finančne vypomáhať, nakoľko sa jej narodilo maloleté dieťa v marci 2023, o ktoré vykonáva celodennú starostlivosť. Takisto súd by mal prihliadnuť aj na to, že otec platil desať rokov výživné na navrhovateľku v sume 50,- EUR, čo nepochybne nepokrývalo náklady a matka navrhovateľky z väčšej časti financovala náklady na navrhovateľku a zároveň jej poskytovala samozrejme aj osobnú starostlivosť. Výdavok 50 EUR na starostlivosť o zuby bol na prvostupňovom súde (aj v rámci odvolania) uvedený ako ročný výdavok a teda správny mesačný náklad mal byť 4,16 EUR, teda náklady na navrhovateľku do septembra 2023 predstavovali správne sumu cca 400 EUR. Na základe vyššie uvedeného preto navrhovateľka navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil tak, že otec je povinný prispievať na výživu navrhovateľky sumou 250 EUR mesačne od 09.11.2022 do 31.08.2023 a sumou 290 EUR mesačne od 01.09.2023 do budúcnosti, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, a zároveň je povinný zaplatiť zameškané výživné odo dňa podania návrhu v mesačných splátkach po 50 EUR, spolu s bežným výživným

15. Krajský súd uznesením č.k. 14CoP/26/2023-212 zo dňa 25.10.2023 pripustil zmenu návrhu tak, že predmetom konania bude uloženie povinnosti otcovi prispievať na výživu navrhovateľky výživným vo výške 250 Eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc dňom 09.11.2022 do 31.08.2023, a povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky výživným vo výške 290 Eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc od 01.09.2023 do budúcnosti.

16. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) po zistení, že odvolanie podali oprávnení účastníci konania (§ 7 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP a po pripustení zmeny podaného návrhu rozsudok okresného súdu na nariadenom pojednávaní vo výroku I. podľa ust. § 388 CSP zmenil čo do výšky výživného, uložil odporcovi povinnosť zaplatiť zameškané výživné, vo zvyšnej časti návrh na zvýšenie výživného zamietol a zároveň rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch II., III., IV. a V. potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

17. Na nariadenom pojednávaní vykonal krajský súd dokazovanie oboznámením listín, ktoré boli predložené zo strany účastníkov v priebehu odvolacieho konania vo vzťahu k návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného od 01.09.2023, a dokazovanie vypočítaním účastníkov a ich právnych zástupcov. Z oboznámených listinných dôkazov možno konštatovať, že podľa Potvrdenia o návšteve školy zo dňa 06.09.2023 je navrhovateľka v akademickom roku 2023/2024 riadnou študentkou v prvom roku štúdia študijného programu Právo – denná forma. Navrhovateľka ohľadom výdavkov spojených so štúdiom predložila doklady o platbe kantíny v sume 4,50 Eur a 4,20 Eur, doklady o nákupe kníh v sume 140,89 Eur, v sume 15,75 Eur a v sume 19,55 Eur a doklady o úhrade ceny za ubytovanie v sume 100 Eur za mesiac september 2023 a v sume 115 Eur zo dňa 30.12.2023. Odporca na pojednávaní predložil nepodpísané daňové priznanie s dátumom 30.05.2023, podľa ktorého bol jeho základ dane z príjmov vo výške 8.563,09 Eur, ďalej odporca predložil nepodpísanú Dohodu o skončení pracovného pomeru u zamestnávateľa PEVIA s.r.o. datovanú dňa 23.10.2023, podľa ktorej mal pracovný pomer skončiť dňom 31.10.2023, a výplatné pásky za mesiace 5, 6, 7, 8/2023 na sumu 405,26 Eur, za mesiac 9/2023 na sumu 396,92 Eur a za mesiac 10/2023 na sumu 777,53 Eur.

18. Právna zástupkyňa odporcu na pojednávaní s návrhom na zmenu výšky výživného nesúhlasila z dôvodu, že odporca nemá podľa svojich aktuálnych zárobkových možností na to, aby výživné v požadovanej sume 250 Eur a od 01.09.2023 v sume 290 Eur platil. Vo vzťahu k podanému odvolaniu uviedla, že trvá na preverení posúdenia aplikácie § 75 ods. 2 Zákona o rodine a ak krajský súd ustáli, že nie je priestor na jeho aplikáciu, súhlasí s výživným vo výške 150 Eur mesačne. U odporcu došlo k 31. októbru 2023 k ukončeniu pracovného pomeru v spoločnosti PEVIA, s.r.o. Vo vzťahu k výdavkom navrhovateľky uviedla, že výdavky na knihy by mohli byť nižšie, pokiaľ by sa nakupovali v antikvariáte. Rovnako nie sú zrejme ďalšie položky ako starostlivosť o zuby, lekárska starostlivosť, šošovky a roztok na šošovky, s ktorými sa vysporiadal už prvoinštančný súd. Čo sa týka prevodu obchodnej spoločnosti PEVIA, k tomuto zo strany odporcu došlo aj z dôvodu, že navrhovateľka vytýkala, že by mohol mať vyššie príjmy. Odporca zistil, že v prípade činnosti na živnosť by mohol dosahovať mesačne príjem až do sumy 1.000 Eur mesačne, a preto spoločnosť previedol na syna, aby sa mohol naplno venovať svojej živnostenskej činnosti.

19. Odporca na pojednávaní uviedol, že od 01.11.2023 nie je nikde zamestnaný a pracuje ako SZČO okrem iného aj v spoločnosti PEVIA a tiež pracuje pre iné spoločnosti, ktorým však doposiaľ svoje činnosti nefakturoval. K spoločnosti A+H uviedol, že táto je dlhodobo nefunkčná a je v likvidácii, v spoločnosti PEVIA nie je konateľ ani spoločník. V spoločnosti Eco Pro Mont je čiastočným spolujiteľom a konateľom, avšak s touto spoločnosťou nespolupracuje. V spoločnosti PEVIA je naďalej evidovaný ako spoločník a konateľ, pretože ešte neprebehol zápis v Obchodnom registri. Aktuálne pracoval pre spoločnosť MVX Servis s. r. o., ktorej doposiaľ za sprostredkovanie práce vystavil jednu faktúru za mesiac december 2023 v sume 510 Eur. Podiel v spoločnosti PEVIA na syna previedol bezodplatne. Ku skutočnosti, že táto spoločnosť mala obrat 600 tisíc Eur, uviedol, že treba rozlišovať obrat a zisk po odpočítaní nákladov. Na syna spoločnosť previedol z dôvodu, že chce pracovať z domu a nechce chodiť do zahraničia. Na § 75 Zákona o rodine poukazuje z toho dôvodu, že dcéra permanentne spôsobuje to, aby na neho rodina útočila. K výhradám zo strany navrhovateľky uviedol, že reagoval na to, že po pojednávaní mu napísala, že ho zničí.

20. Právna zástupkyňa navrhovateľky poukázala na skutočnosť, že odporca je konateľom a spoločníkom v spoločnosti PEVIA, kde sám rozhoduje o výške svojej mzdy a určil si minimálnu mzdu napriek tomu, že spoločnosť dosiahla obrat cez 600 tisíc Eur. Nie je možné, aby človek s vysokoškolským vzdelaním pracujúci ako projektový manažér v takejto spoločnosti zarábala minimálnu mzdu. Otec robí všetko preto, aby deklaroval čo najmenšie príjmy. Otec neodôvodnil, z akého dôvodu sa dohodou o skončení pracovného pomeru vzdal svojho doterajšieho zárobku, pričom je konateľom a spoločníkom ďalších spoločností. Je preto potrebné brať do úvahy nielen to, čo deklaruje, ale aj jeho potenciál. Na druhej

strane otec spochybňuje základné výdavky dieťaťa, napríklad knihy. Dcéra pritom deklaruje len základné, žiadne luxusné výdavky.

21. Navrhovateľka ohľadom námietky otca o nedostatku dobrých mravov uviedla, že po pojednávaní pred okresným súdom dňa 19.04.2023 jej telefonoval, že na ňu hodí takú špinu, že sa z toho nikdy nespamätá. Má informácie o tom, že otec má aj ďalšie príjmy a čo sa týka brata a jeho firmy, vie o tom, že táto firma má veľké, niekoľko tisícové zákazky, pričom majú zamestnaných Ukrajincov a prerábajú na Ukrajine dom. Okrem toho boli na týždňovej lyžovačke v Tatrách, takže majú dostatok finančných prostriedkov.

22. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a po dokazovaní vykonanom na nariadenom pojednávaní dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky ani odvolanie odporcu nemožno vyhodnotiť ako dôvodné. Čo sa týka odvolacích námietok otca, tento svoje odvolanie skoncentroval do tvrdenia, že sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené. Jedná sa len o všeobecné, ničím nepodložené tvrdenie odporcu a táto námietka tak bola krajským súdom vyhodnotená len ako všeobecná, ničím nepreukázaná námietka, ktorá nebola spôsobilá podmieniť iné rozhodnutie vo veci samej. Odporca v postavení odvolateľa ani nevymedzil, čoho konkrétne sa jeho námietka ohľadom prípustnosti ďalších prostriedkov procesnej obrany má týkať, teda či sa jedná o námietku, ktorá má dopadať na vyhodnotenie otázky nákladov tvrdených navrhovateľkou, otázky príjmov odporcu, otázky výdavkov odporcu, či iných otázok, ktoré sú relevantné pre vyhodnotenie dôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľky. Obdobne možno ako neurčitú a ničím bližšie nekonkretizovanú vyhodnotiť odvoláciu námietku odporcu ohľadom aplikácie ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine. Odporca uviedol, že vie dôkaznými prostriedkami preukázať, že priznanie výživného je v rozpore s dobrými mravmi a že preukáže, že navrhovateľka pred súdom klamala. Aj túto námietku možno hodnotiť len ako všeobecnú, keďže zo strany odporcu nie sú uvedené žiadne bližšie okolnosti ani špecifikácia dôkazových prostriedkov, ktorými mieni toto svoje tvrdenie preukazovať. Ani z vyjadrení a dokladov predložených na pojednávaní však žiadne relevantné okolnosti, ktoré by nepriznanie výživného odôvodnili, nevyplývali. Čo sa týka námietky odporcu, aby navrhovateľku nemohla zastupovať jej právna zástupkyňa, jedná sa o námietku, ktorú podľa jej obsahu nie je možné subsumovať pod žiadny z relevantných odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 CSP. Odporca v podanom odvolaní ani netvrdí, že by postup právnej zástupkyne, ktorý v podanom odvolaní namieta, mal akýkoľvek dopad na vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu. Je pritom potrebné zvýrazniť, že účastník súdneho konania má právo dať sa v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 89 ods. 1 CSP). Je to osobitné právo účastníka konania, ktoré zodpovedá základnému právu na právnu pomoc v konaní pred súdmi. Z podaného odvolania odporcu pritom vyplýva, že námietky voči konaniu právnej zástupkyne navrhovateľky uplatnil aj podaním sťažnosti Slovenskej advokátskej komore, pričom ani z tejto sťažnosti neplynú žiadne okolnosti, ktoré by mali mať dopad na konanie či rozhodnutie okresného súdu.

23. Krajský súd vo vzťahu k určeniu výživného vo výške 150,- Eur mesačne za obdobie do 31.08.2023 odkazuje na závery rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorými sa z väčšej časti stotožnil. Zo strany navrhovateľky boli preukázané jej výdavky, ktoré však okresný súd neuznal v celom rozsahu, keď konštatoval, že niektoré z týchto výdavkov nie je možné považovať za nevyhnutné. Krajský súd sa so záverom okresného súdu o neakceptovaní výdavkov na šošovky nestotožnil a je naopak názoru, že sa jedná o dôvodné a akceptovateľné výdavky, keďže tieto predstavujú náklady vynaložené na zdravotnú pomôcku. Čo sa týka výšky príjmu odporcu, z dokladov predložených odporcom vyplýva výška jeho príjmu a podľa vyjadrenia jeho manželky vypočítaj ako svedkyne ostatné náklady spojené s chodom spoločnej domácnosti s odporcom znáša manželka odporcu. So zohľadnením predchádzajúceho mesačného príjmu odporcu, ktorý predstavoval v Nemecku sumu 2.000 – 2.500 Eur v hrubom, okresný súd správne poukázal na určenie výšky výživného s prihliadnutím nielen na skutočný aktuálny odporcom deklarovaný príjem, ale aj s prihliadnutím na potencialitu príjmov odporcu ako povinného rodiča. Vzhľadom na tento predchádzajúci príjem rodiča – odporcu, jeho vysokoškolské vzdelanie a ďalšie okolnosti, ktoré vyplývali z konania pred súdom prvej inštancie, si krajský súd osvojil úvahu okresného súdu o tom, že v okolnostiach posudzovanej veci je v plnej miere aplikovateľný inštitút potenciality, ktorý umožňuje vychádzať pri určovaní výšky výživného nie zo skutočne dosahovaného príjmu, ale z príjmu, ktorý by povinná osoba mohla pri štandardne očakávateľnom prístupe k plneniu si zákonnej vyživovacej povinnosti a s ohľadom na svoje danosti - vek, vzdelanie, prax a zdravotný stav dosiahnuť. Je pritom potrebné poukázať na zistenia plynúce z vykonaného dokazovania, podľa ktorých sa odporca

napriek svojmu tvrdeniu o výške príjmu cca 437,- Eur stal v novembri 2021 spoločníkom v spoločnosti A + H Montangeservice s.r.o. s vkladom do tejto spoločnosti v sume 2.500 Eur. Obdobne je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že odporca ako jediný spoločník a konateľ založil dňa 19.11.2022 spoločnosť Eco Pro Mont s.r.o. s vkladom 5.000 Eur. Odporca tieto okolnosti, z ktorých okresný súd vychádzal pri určovaní potenciality jeho príjmov, v podanom odvolaní nijakým spôsobom nespochybnil. Ak bol odporca v uvedenom období spôsobilý vkladov do spoločností s ručením obmedzeným v celkovej sume 7.500 Eur, tak nemôže obstať ako relevantné jeho tvrdenie o tom, že jeho príjem zodpovedá minimálnej mzde a že iný príjem nemá. Vecne správne okresný súd zohľadnil aj iné príjmy a výhody, ktoré odporcovi plynú v súvislosti s platbami za telefón či užívaním motorového vozidla, ktoré patrí jednej z obchodných spoločností, v ktorej je odporca spoločníkom. Zároveň v zhode s okresným súdom možno konštatovať, že odporca neuviedol žiadne okolnosti, ktoré by mu aktuálne vzhľadom na jeho vek či zdravotný stav bránili v tom, aby sa zamestnal tak, aby dokázal prispievať na výživu navrhovateľky primeranou sumou.

24. Navrhovateľka v podanom odvolaní namietala nedostatočné vyhodnotenie výšky ňou tvrdených mesačných výdavkov, ktorú námietku krajský súd akceptoval ako dôvodnú čo do výdavkov na šošovky. Ďalej navrhovateľka namietala nedostatočné zhodnotenie príjmových pomerov jej matky, ktorej jediným príjmom je aktuálne rodičovský príspevok a prídavky na deti, a pomerov otca (odporcu), vo vzťahu ku ktorému namietala, že ním tvrdený príjem cca 400 Eur nezodpovedá spôsobu jeho života. Podľa názoru krajského súdu týmito odvolacím námietkam navrhovateľky nie je možné prisvedčiť, pretože výsledky vykonaného dokazovania neumožňujú za obdobie do 31.08.2023 určiť vyššiu sumu mesačného výživného, než je okresným súdom určená suma 150 Eur. Je pritom potrebné zohľadniť skutočnosť, že pri zvýšení mesačného výživného na sumu 150 Eur sa jedná o trojnásobný nárast oproti pôvodne určenému výživnému vo výške 50 Eur mesačne podľa rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 8C/95/2010-84 zo dňa 23.05.2011. Nemôže v tomto smere ako relevantná obstať odvolacia argumentácia navrhovateľky, že v minulom období mal otec podstatne vyšší príjem, keďže pri určovaní výživného je potrebné vychádzať z aktuálne zisteného stavu s prihliadnutím na potencialitu príjmov odporcu. Je potrebné konštatovať, že oproti pôvodnému rozhodovaniu o výške výživného došlo u odporcu k podstatnému zníženiu jeho príjmov a táto skutočnosť tak musí nájsť svoje zohľadnenie aj pri určovaní výšky súdom určeného výživného, a to aj za situácie, kedy okresný súd vecne správne prihliadol na potencialitu možných príjmov odporcu. Ani pri zohľadnení tejto potenciality aj s prihliadnutím na ďalšiu vyživovaciu povinnosť odporcu nie je možné podľa názoru odvolacieho súdu určiť výživné v navrhovateľkou požadovanej miere 250 Eur mesačne. Nadväzne na to možno uzavrieť, že súdom prvej inštancie stanovená výška výživného 150 Eur mesačne zodpovedá určujúcim východiskám odôvodnených potrieb oprávnenej osoby (navrhovateľky) a schopnostiam a možnostiam povinnej osoby (odporcu) a tiež špecifikám súdnej veci v podobe aktuálne zníženého príjmu matky navrhovateľky a ďalšej vyživovacej povinnosti odporcu k jeho maloletému dieťaťu, ktorá má prednosť pred výživným plnoletých detí. Pokiaľ navrhovateľka v podanom odvolaní tvrdila, že okresným súdom stanovené výživné je v rozpore s vykonaným dokazovaním, pretože je v možnostiach otca prispievať vyššou sumou, tak je potrebné odvolacím súdom zvýrazniť, že ani z podaného odvolania okrem všeobecných tvrdení o životnej úrovni otca a jeho podnikateľských aktivitách nevyplývajú konkrétne okolnosti, ktoré by umožňovali iný záver, než je záver okresného súdu ohľadom výšky navrhovateľke priznaného výživného 150,- Eur mesačne za obdobie do 31.08.2023.

25. Vo vzťahu k návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného na sumu 290,- Eur od 01.09.2023 krajský súd na nariadenom pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením listín predložených navrhovateľkou, vypočutím navrhovateľky, jej právnej zástupkyne a odporcu a jeho právnej zástupkyne. Z predložených listín vyplýva, že u navrhovateľky došlo jej nástupom na vysokoškolské štúdium k zvýšeniu mesačných výdavkov v ňou tvrdenom rozsahu. Krajský súd výdavky navrhovateľky vyčíslené v písomnom vyhotovení zmeneného návrhu v celkovej výške 440,- Eur hodnotí ako primerané a odôvodnené. Vo vzťahu k týmto výdavkom možno konštatovať, že navrhovateľka zohľadnila, že sa u matky v L. zdržiava len počas víkendov od piatku do nedele, keďže zvyšný čas trávi na internáte v K., a svoje výdavky znížila o relevantný podiel na nájomnom za toto obdobie. Rovnako zohľadnila, že sa stravuje v K. a znížila výdavky spojené so stravovaním u mamy. Na druhej strane nepochybne navrhovateľke vznikli náklady, ktoré sú spojené s jej štúdiom na vysokej škole v K., predovšetkým náklady na internát vo výške 100 Eur mesačne za obdobie od septembra do decembra 2023 a následne od januára 2024 v sume 115 Eur mesačne a tiež náklady spojené so stravovaním, cestovaním a nákupom študijných pomôcok. Krajský súd je toho názoru, že nemožno hodnotiť ako dôvodnú námietku odporcu, že by si mala navrhovateľka nakupovať knihy z antikvariátu, a to najmä

s prihliadnutím na skutočnosť, že celkové náklady na knihy na školský rok vyčíslila navrhovateľka sumou 155 Eur, čo zodpovedá sume 12,91 Eur mesačne. Náklady na knihy v tejto výške v žiadnom prípade nie je možné považovať za neprimerane vysoké. Z uvedeného tak krajský súd konštatuje, že v porovnaní s rozhodovaním okresného súdu došlo u navrhovateľky počnúc dňom 01.09.2023 k zvýšeniu jej mesačných výdavkov o sumu 40 Eur. Krajský súd v tomto smere nepovažuje za relevantné konštatovanie okresného súdu v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku, kde okresný súd uviedol, že pri určovaní výživného zohľadnil aj skutočnosť, že navrhovateľka chce pokračovať v štúdiu na vysokej škole, s čím budú spojené zvýšené výdavky. V danom čase výška výdavkov spojených so štúdiom na vysokej škole nebola zo strany navrhovateľky tvrdená ani preukázaná, a preto nie je možné hodnotiť takýto záver okresného súdu inak ako záver predčasný.

26. Krajský súd po ustálení zvýšenia výdavkov navrhovateľky v období od 01.09.2023 o sumu 40 Eur mesačne hodnotil pomery na strane otca vo vzťahu k uplatnenému nároku navrhovateľky na zvýšenie výživného od tohto dátumu. Krajský súd v tomto smere poukazuje na závery dokazovania vykonaného na pojednávaní pred krajským súdom, z ktorých plynie, že odporca mal podľa predloženej dohody o skončení pracovného pomeru ukončiť svoj pracovný pomer vo firme, v ktorej bol v čase pojednávania podľa svojho vlastného vyjadrenia ešte stále zapísaný ako spoločník a konateľ. Toto tvrdenie však nie je možné považovať za jednoznačne preukázané, nakoľko dohoda o skončení pracovného pomeru bola zo strany odporcu predložená ako nepodpísaná. Krajský súd tiež poukazuje na ďalšiu skutočnosť, ktorá vyplynula z dokazovania vykonaného na pojednávaní, a síce, že odporca previedol svoj obchodný podiel v spoločnosti PEVIA podľa jeho vlastného vyjadrenia bezplatne na svojho syna, čo odôvodnil tým, že ako živnostník predpokladá, že bude zarábať vyššiu sumu cca 1.000 Eur mesačne. Z uvedeného tak možno konštatovať, že v prípade, ak odporca bezplatne previedol obchodný podiel v spoločnosti, ktorá za rok dosahovala obrát cca 600 tisíc Eur, tak sa zo strany otca jedná o úkon, ktorým sa zbavil svojho majetku, a to bezodplatným prevodom, čo nie je možné hodnotiť inak než ako vzdanie sa majetkového prospechu. Tvrdenia odporcu o tom, že v súvislosti s obrátom tejto spoločnosti je potrebné rozlišovať obrát a skutočný zisk spoločnosti po odpočítaní nákladov, neboli odporcom nijakým spôsobom verifikované. Práve s ohľadom na tieto skutočnosti, ktoré boli zistené krajským súdom na nariadenom pojednávaní, a s prihliadnutím na vyjadrenie samotného odporcu na tomto pojednávaní, že by mohol dosahovať vyšší mesačný príjem až do sumy 1.000 Eur mesačne, možno konštatovať zmenu pomerov na strane odporcu v tom smere, že jeho potencialita príjmov, ktoré môže dosahovať, je vyššia ako potencialita, z ktorej vychádzal súd prvej inštancie pri určovaní výživného vo výške 150 Eur mesačne.

27. Podľa názoru krajského súdu práve s prihliadnutím na inštitút potenciality, ktorý je v Zákone o rodine zakotvený v § 75 ods. 1, je potrebné zohľadniť nielen reálne dané okolnosti a pomery preukazované odporcom ako osobou povinnou platiť výživné, ale je možné vychádzať aj z domnienky existencie určitých skutkových okolností a prihliadnuť na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného a tiež na skutočnosť, že sa bez dôležitého dôvodu vzdal vyššie uvedeného majetkového prospechu. Konanie otca, ktorý sa zbavil časti svojho majetku, nie je možné vyhodnotiť v neprospech navrhovateľky ako osoby oprávnenej z vyživovacej povinnosti. Krajský súd preto vychádzajúc z uvedených zhodnotení a zo samotným odporcom uvedenej výšky jeho predpokladaného príjmu 1.000 Eur mesačne, dospel k záveru, že je v možnostiach otca prispievať na výživu navrhovateľky počnúc dňom 01.09.2023 v sume vyššej o 40 Eur, ktorá zodpovedá rozsahu zvýšenia odôvodnených výdavkov navrhovateľky spojených s jej štúdiom na vysokej škole. Krajský súd s prihliadnutím na vyššie uvedené závery ohľadom potenciality príjmu odporcu a ohľadom zbavenia sa majetkového prospechu z jeho strany je toho názoru, že aj so zohľadnením inej jeho vyživovacej povinnosti je v jeho možnostiach a schopnostiach, aby od 01.09.2023 poskytoval navrhovateľke výživné v sume 190 Eur mesačne.

28. Na základe uvedeného preto krajský súd pristúpil k zmene odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. tak, že uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky výživným vo výške 150 Eur mesačne od 09.11.2022 do 31.08.2023 a výživným vo výške 190 Eur mesačne od 01.09.2023, splatným vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

29. S ohľadom na zvýšenie výživného krajským súdom za obdobie od 01.09.2023 krajský súd zároveň vyčíslil zameškané výživné za obdobie do 31.01.2024, teda za 5 mesiacov po 40 Eur mesačne, čo zodpovedá zameškanému výživnému vo výške 200 Eur. Krajský súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť toto zameškané výživné k rukám navrhovateľky v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Krajský súd pri určení lehoty splatnosti 30 dní od právoplatnosti rozsudku zohľadnil uvedenú sumu

vo výške 200 Eur s tým, že je toho názoru, že je v možnostiach a schopnostiach odporcu, aby túto sumu v predĺženej lehote splatnosti 30 dní navrhovateľke v celom rozsahu uhradil. Vo zvyšnej časti návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného, ktorá presahuje krajským súdom priznanú sumu 190 Eur mesačne od 01.09.2023, bol krajským súdom návrh navrhovateľky zamietnutý. Týmto rozsudkom krajského súdu zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 8C/95/2010-84 zo dňa 23.05.2021 v časti o úprave výživného na navrhovateľku.

30. Krajský súd na doplnenie považuje za potrebné uviesť, že ani v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v konaní pred krajským súdom ako súdom odvolacím neboli zistené žiadne relevantné okolnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 75 ods. 2 Zákona o rodine, na základe ktorého by bolo možné priznanie výživného navrhovateľke hodnotiť ako rozporné s dobrými mravmi. Krajský súd v tomto smere odkazuje na závery súdu prvej inštancie vyslovené v odseku 28. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie s tým, že komunikácia obsiahnutá v sms správach preukazuje zhoršené vzťahy medzi navrhovateľkou a odporcom, ktorá skutočnosť bola krajským súdom vnímaná aj na pojednávaní, ktoré v tejto veci krajský súd uskutočnil. Krajský súd považuje za nedôvodné v tomto smere prihliadať na incident, ktorý popísal otec ešte v konaní pred súdom prvej inštancie, kedy mala navrhovateľka sotiť najmladšiu dcéru odporcu tak, že keby ju odporca nebol zachytil, tak by spadla. Je namieste poukázať predovšetkým na skutočnosť, že sa podľa vyjadrenia odporcu jednalo o incident, ku ktorému malo dôjsť približne v čase, kedy navrhovateľka mala podľa vyjadrenia samotného odporcu zhruba 10 rokov. Takéto správanie v tom čase maloletej navrhovateľky nedosahuje takú závažnosť a intenzitu, aby bolo možné vyvodiť záver, že priznanie výživného navrhovateľke by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

31. Krajský súd vo vzťahu k ďalším odvolaniami napadnutým výrokom rozsudku okresného súdu vzhľadom na vyššie uvedené závery konštatuje ich vecnú správnosť. S prihliadnutím na okresným súdom určené výživné vo výške 150 Eur mesačne okresný súd správne vyčíslil zameškané výživné do 31.03.2023 a uložil odporcovi povinnosť toto výživné navrhovateľke zaplatiť v mesačných splátkach. V tomto smere možno poukázať aj na vyjadrenie odporcu na pojednávaní pred krajským súdom, kde výšku výživného vo výške 150 Eur mesačne určenú okresným súdom, odporca akceptoval. Keďže krajský súd odvolanie navrhovateľky voči rozsudku okresného súdu nevyhodnotil ako dôvodné a konštatoval vecnú správnosť určenej výšky výživného v sume 150 Eur mesačne do 31.08.2023, potvrdil zároveň rozsudok okresného súdu vo výroku III., ktorým bol pôvodný návrh navrhovateľky vo zvyšnej časti zamietnutý. Krajský súd ako vecne správny potvrdil aj výrok rozsudku okresného súdu o zmene pôvodného rozsudku o výživnom a výrok o náhrade trov konania, kde okresný súd v súlade s úpravou CMP rozhodol, že na náhradu trov konania žiaden z účastníkov nemá nárok.

32. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

33. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP, dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.